

בש"פ 994/14 - אריה ניגרי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 994/14

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקש: אריה ניגרי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 6.2.2014 בתיק עמ"ת 11698-02-14 שניתנה על ידי השופט צ' קאפח

בשם המבקש: עו"ד לירון שרקוביק

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

1. לפניי בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי תל אביב מיום 6.2.2014 (עמ"ת 11698-02-14, השופט צ' קאפח). בהחלטה נדחה ערר של המבקש על החלטתו של בית המשפט לתעבורה בתל אביב מיום 5.2.2014 (מ"ת 250-02-14, השופטת ד' ורד) לעצור את המבקש עד ליום 23.1.2014.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 30.1.2014 נעצר העורר בחשד לעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה בשכרות. העורר שוחרר למעצר בית מלא באותו יום על ידי קצין משטרה. ביום 3.2.2014 הוגש כנגד העורר כתב אישום, המייחס לו עבירות של נהיגה בשכרות ותחת השפעת סמים (לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה) בצירוף סעיפים 39 א ו-38(1) לה); נהיגה בפסילה (לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף (לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה); ונהיגה ללא ביטוח תקף (לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש]), (התש"ל-1970).

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו (מ"ת 14-02-250). בקשה זו התבססה בעיקרה על כך שלמבקש עבר כבד מאוד של כ-50 הרשעות בעבירות תעבורה, ובכללן עבירות של נהיגה בשכרות ונהיגה בזמן פסילה תוך שימוש במסמכים מזויפים. ביום 3.2.2014 אישר בית המשפט לתעבורה את בקשת בא-כוחו של המבקש לדחיית הדיון לצורך לימוד של חומר הראיות. בית המשפט לתעבורה קבע כי המבקש ישהה בתנאי מעצר בית מלא, והוסיף לתנאים מגבילים צו עיכוב יציאה מן הארץ וחתימה על ערבות עצמית בסכום של 20,000 שקל.

4. למחרת, ביום 4.2.2014 התייצב בא-כוח המבקש בבית המשפט לתעבורה וביקש דחייה נוספת של הדיון. במעמד זה, הציגה בא-ת-כוח המשיבה מסמך ראשוני מהמכון לטוקסיקולוגיה לפיו נמצאו בגופו של המבקש שרידי סם מסוכן מסוג קוקאין, ובהמשך לכך עמדה על כך כי על המבקש להימצא מאחורי סורג ובריח. בתום הדיון הורה בית המשפט לתעבורה לשחרר את המבקש בתנאים שנקבעו, בתוספת פיקוח מצד אימו ובכפוף לחתימה על ערבות נוספת בסכום של 20,000 שקל.

5. בדיון ביום 5.2.2014 הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה. עם זאת, הוא עמד על כך שהמבקש יישאר במעצר בית, והציע להוסיף איזוק אלקטרוני לתנאים בהם שוחרר. בא-כוחו של המבקש ציין, כי על פי ההלכה הפסוקה לא יוחזר אדם למעצר בנקל כאשר כבר שוחרר (בהפנייה לבש"פ 8015/09 קוניוף נ' מדינת ישראל (20.10.2009) ובש"פ 2327/08 ליפשיץ נ' מדינת ישראל (23.3.2008)). מנגד, המשיבה טענה כי נוכח ההסכמה לקיומן של ראיות לכאורה ובהתחשב בעברו הפלילי של המבקש, יש להורות על מעצרו המלא.

6. בית המשפט לתעבורה קיבל את בקשת המדינה, בהסבירו כי ברגיל עבירות תעבורה כשלעצמן אינן מקימות עילת מעצר, אך במקרה דנן מתקיימים שיקולים המצדיקים זאת - מקרה שבו מיוחסת נהיגת רכב בשכרות לאדם שזמן קצר קודם לכן הורשע בעבירה דומה ורישיונו נפסל, ולו עבר פלילי מכביד בתחום התעבורה. כל אלה, כך נקבע, מעידים על מסוכנות ממשית של המבקש ומטילים בספק משמעותי את האמון שניתן לתת בו בכל הנוגע לעמידה בתנאי השחרור. ביחס לטענתו של המבקש כי אין מקום להורות על מעצרו בנסיבות שבהן קודם לכן שוחרר למעצר בית, ציין בית המשפט לתעבורה כי הליך של מעצר עד תום ההליכים איננו הליך "המשך" למעצר קודם של חשוד בעבירה, אלא הליך נפרד. עוד הוסיף בית המשפט לתעבורה כי בעת שחרורו של המבקש למעצר בית טרם התקבלה חוות הדעת ביחס לשרידי הסמים שנמצאו בגופו. לפיכך, בתום הדיון הורה בית המשפט לתעבורה על מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת, והורה כי יוגש תסקיר מעצר בעניינו עד ליום 23.2.2014 שבו יתקיים דיון המשך בבקשה.

7. על החלטה זו הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי, אשר נדחה, כאמור. בהחלטתו קבע בית המשפט המחוזי כי לנוכח נסיבות המקרה, ובכללן עברו הפלילי התעבורתי המכביד של המבקש, אין מקום להתערב בהחלטתו

של בית המשפט לתעבורה. כן ציין בית המשפט המחוזי כי החלטתו של בית המשפט לתעבורה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה בכל הנוגע למעצר בגין עבירות תעבורה (בהפניה לבש"פ 8864/13 חורם נ' מדינת ישראל (6.1.2014)).

בקשת הרשות לערור וטיעוני הצדדים

8. הבקשה למתן רשות לערור מופנית כנגד החלטתו זו של בית המשפט המחוזי. באופן כללי, טוען המבקש כי לא היה מקום להורות על המשך מעצרו של המבקש מאחורי סורג ובריח, וזאת כאשר הוא לא נעצר כלל בתחילה ושחרר מיד עם סיום חקירתו במשטרה. בפרט, מתייחס המבקש לעובדה כי הוא שהה במעצר בית במשך שבוע לפני שניתנה ההחלטה על מעצרו ובתקופה זו עמד בתנאים שנקבעו. בהקשר זה מפנה המבקש, בין השאר, להחלטה בבש"פ 8658/12 ברנס נ' מדינת ישראל (6.12.2012) לפיה רק במקרים חריגים יוחלט על מעצרו של מי שהיה משוחרר קודם לכן.

9. ביום 6.2.2014 הוריתי על הגשת תגובה לבקשה.

10. בתגובתה מיום 11.2.2014 הביעה המדינה את עמדה כי במקרה דנן לא מתעוררת שאלה עקרונית המצדיקה מתן רשות לערור בגלגול שלישי. עם זאת, הודיעה המדינה כי היא מסכימה לכך שיוקדם מועד הגשתו של תסקיר שירות המבחן כך שגם הדיון בשאלת מעצרו של המבקש יוכל להתקיים במועד מוקדם יותר בבית המשפט לתעבורה.

דיון והכרעה

11. לאחר ששקלתי את הדברים הגעתי לכלל דעה כי אין מקום להיעתר לבקשה. כידוע, מאז תוקן חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (על ידי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תיקון מס' 8), התשע"א-2010), ערר על החלטה של בית המשפט המחוזי שניתנה בערר על החלטה של בית משפט השלום בענייני מעצרים נדון ברשות בלבד. ככלל, יש להחיל על בקשה מעין זו אמות מידה הדומות לאלה שנקבעו בר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 129 (1982), בכפוף להתאמות הנובעות מהשוני במאטריה המשפטית. בהתאם לכך, דיון בנושא של מעצר "בגלגול שלישי" יישמע, אם כן, במקרים מיוחדים בלבד - מקרים שבהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים להליך או שמתקיימות בהם נסיבות פרטניות חריגות כגון כאשר החלטותיהן של הערכאות הקודמות פגעו באופן קשה בזכויותיו של עצור או כאשר לא ניתן משקל ראוי לצורך לשמור על שלום הציבור וביטחונו (ראו למשל: בש"פ 5809/13 פארוס נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (8.9.2013); בש"פ 5702/11 צופי נ' מדינת ישראל, פסקאות 2-4 (8.8.2011); בש"פ 7365/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.11.2013)).

12. במקרה דנן, אינני סבורה שהבקשה דנן מעוררת שאלה משפטית כללית מן הסוג שמצדיק מתן רשות לערור. כפי שציין המבקש עצמו, מקרים שבהם נדונה שאלת מעצרו של אדם אשר שוחרר קודם לכן לחלופת מעצר נבחנו לא אחת בפסיקותיו של בית משפט זה. כך, אמות המידה הרלוונטיות לבחינת מקרים מסוג זה הותוו. בענייננו, טענותיו של המבקש הן פרטניות ומכוונות כנגד יישום ההלכה בלבד.

13. כפי שצוין, ייתכן שהיה מקום להידרש לבקשת הרשות לערור אילו הצביע המבקש על פגיעה קשה בזכויותיו. עם זאת, בנסיבות העניין, ונוכח הודעתה של המשיבה בדבר נכונותה להקדים את המשך הדין בעניינו, איני סבורה כי יש מקום להידרש לבקשת רשות הערעור. השיקולים שאליהם נדרשו בית המשפט לתעבורה ובית המשפט המחוזי - שהתמקדו בעברו הפלילי העשיר של המבקש בכל הנוגע לעבירות תעבורה המטילות צל על היכולת ליתן אמון בכך שיעמוד בתנאיה של חלופת המעצר - הינם שיקולים ראויים, וזאת כמובן מבלי להכריע באשר לתוצאת האיזון ביניהם, אשר עוד תוסיף ותיבחן במסגרת הדין בבקשה לעצור את המבקש עד תום ההליכים.

14. אשר על כן, בקשת רשות הערעור נדחית, בכפוף לאמור בפסקה 13 לעיל. בית המשפט לתעבורה יקבע מועד לדין בהקדם, תוך מתן הנחייה מתאימה לשירות המבחן, בכפוף לאילוצי היומן ושירות המבחן.

ניתנה היום, י"ב באדר א' התשע"ד (12.2.2014).

שׁוֹפֵט
